

Första, andra, tredje

- Nya Rum om auktionsmarknaden

Den konservativa auktionsmarknaden är under förändring. I dag är det konsumenterna som sätter agendan. Nya Rum tog hjälp av några av branschens kunnigaste för att ta reda på vad som säljer, vad som är svårt och vad som blir auktionsmarknadens nästa bud.

text Emelie Strömfors

Keramik och stengods upplever fortsatta prisökningar. På Lauritz ser man höga priser på keramik av Axel Salto, Wilhelm Kåge, Berndt Friberg, Arne Bang och Svend Hammershoi.

Lampa av Hans-Agne Jakobsson. En svensk inredningsarkitekt och möbelformgivare född i Hvalhem på Gotland. Hans lampa säljs via Lauritz.

> Även om det hittills varit främst möbler och design från 1950-60-talen som varit mest eftertraktat, har våra kunders intresse i dag vidgats till att rymma flera perioder.

Auktionsmarknaden kallas ofta konservativ. Trots det slår Barneby, i en rapport om auktionsmarknaden från 2016, fast att framtidspotentialen finns online och att Sverige ligger i framkant i den digitala utvecklingen.

– Ett känt namn räcker inte nödvändigtvis längre, det ska vara ett riktigt bra verk eller objekt. Det är också tydligt att trenderna förändras snabbare inom auktionsvärlden sedan några år. Det är Bukowskis vd Louise Arén som gör det konstaterandet. För auktionsbranschen är under förändring. Där man förr handlade med samlarföremål är det numera främst bruksföremål som byter ägare. En ny generation av köpare har klivit in på auktionsmarknaden med krav på tillgänglighet, transparens och trovärdighet och med internet som plattform.

Den konservativa auktionsmarknaden har i relation till digitaliseringen kallats en av världens sista utposter. Trots det slår Barneby, i en rapport om auktionsmarknaden från 2016, fast att framtidspotentialen finns online. Sverige ligger i framkant i den digitala utvecklingen och nära hälften av befolkningen har någon gång handlat via en onlineauktion. Digitaliseringen har lett till ett skifte i vad vi konsumerar och den svenska auktionsmarknaden har sett en uppgång i försäljningen av föremål i den lägre prisklassen.

När det kommer till möbler är det fortfarande stark efterfrågan på de stora skandinaviska klassikerna. Svenska formgivare som Josef Frank, Carl Malmsten, Bruno Mathsson, Yngve Ekström, Arne Norell, Mats Theselius och Jonas Bohlin och danska som Finn Juhl, Hans Wegner, Arne Jacobsen, Poul Kjærholm, Børge Mogensen och Verner Panton tycks inte dala i popularitet.

– Även om det hittills varit främst möbler och design från 1950-60-talen som varit mest eftertraktat, har våra

kunders intresse i dag vidgats till att rymma flera perioder. Vi söker oss längre tillbaka till perioden 1930-1940, i och med att trendsättare till exempel förälskar sig i omfattande fåtöljer och soffor från denna era, berättar Lauritz vd Mette Rode Sundström.

På både Bukowskis och Lauritz märks en stor efterfrågan på belysning. Louis Poulsens PH-lampa, Hans-Agne Jakobssons mässingsljuskronor och producenter som Asea och Ateljé Lyktan säljer fortsatt bra. Nytt ljus har även satts på belysning från 1960- och 1970-tal som Simon P. Henningsens Tivoli, Louis Weisdorfs Multi-lite och Bent Karlbys Kvadrillen och Påfågeln.

1970-talet går igen på flera fronter. På Bukowskis ser man att årtiondets plast, färgrikedom och manchester genererar bra bud online och att konst från 1970-talet får allt högre bud.

– Det känns som att det har varit ett lyft för verk och konstnärskap från 1960- och 1970-talet. Marie-Louise Ekman, Yayoi Kusama, Robert Rauschenberg, Ed Ruscha och David Hockney. De har alltid haft en marknad men priserna har stigit, säger Karin Aringer, specialist på samtida konst, fotografi och grafik på Bukowskis.

Hon fortsätter att berätta att det annars främst är de svenska större namnen inom samtidskonst som går bra just nu. Karin Mamma Andersson, Astrid Sylwan, Maria Miesenberger, Jockum Nordström, fotografi av Cooper & Gorfer och så Marie-Louise Ekman är alla eftertraktade.

På Lauritz ser man ett snabbt växande intresse för samtida formgivning, berättar Mette Rode Sundström. Här är det ofta de yngre trendsättarna som är de nya auktionskunderna och efterfrågar konstnärer som

Allt fler auktionshus satsar på kurerade utställningar där olika segment blandas. Lauritz anordnade nyligen en utställning och kurerad auktion i samarbete med Lexington och på Bukowskis väntas bland annat en gemensam auktion för samtida konst och kvalitetslockor under våren.

Jens Fänge, Lena Cronqvist, Martin Wickström, Tal R, Eske Kath och Michael Kvium.

Fokus på kvinnligt konstnärskap fortsätter in i 2017. Museer satsar på kvinnlig representation i sina samlingar och utställningar. I samband med det lyfts konstnärskapen på auktioner och efterfrågan ökar.

– Konsten kan ses som ett prisma i vilket en tids tankar och ambitioner blir synliga. Även om många kvinnliga konstnärer fortfarande kan anses vara undervärderade, så börjar de närma sig de manliga kollegornas priser på auktionerna, berättar Mette Rode Sundström och fortsätter:

– Kvinnliga konstnärer, tidigare som Himla af Klint och mer samtida konstnärer som Cecilia Edefalk, Lena Cronqvist, Karin Mamma Andersson och Linn Fernström utgör toppsegmentet med högre priser än många av sina manliga kollegor. På den internationella konstmarknaden genererar Rosemarie Trockel, Marlene Dumas och Yayoi Kusama rekordpriser. Det banar väg för fler kvinnliga konstnärskap.

Även hållbarhetsfrågan är en del av vår tid och även det märks på auktionsmarknaden. Louise Arén tror att intresset för att handla andrahandsföremål beror dels på att intresset för ekologisk hållbarhet och kvalitet har fått ett uppsving, dels att vi inte längre vill ha precis samma saker som alla andra utan söker ett mer personligt uttryck. Fokus på hållbarhetsfrågor är även starkt bland möbelproducenter och möjligheten att återanvända möbler lyfts fram som ett sätt att nå hållbar en konsumtion. Där hoppas Mette Rode Sundström att auktionsmarknaden kan få en ännu större roll i framtiden.

– Auktionsmarknaden har en viktig funktion att fylla där, vilket privatpersoner har tagit till sig. Förhoppningen är att även företag ska hitta till auktioner under 2017 i ökad utsträckning.

Att göra ett riktigt kap är förmodligen varje budgivares dröm. Enligt Mette Rode Sundström krävs det att man inte följer trenderna eller budar på samma kända formgivare och konstnärer som andra gör för stunden. Hon berättar att priserna för objekt från 1900-1920-talet än så länge är riktigt bra men förutspår att prisökningstrenden snart kommer att inkludera även den eran.

– Många vackra art déco-möbler och föremål väntar på att upptäckas på allvar. Så det ska man handla snabbt om man vill köpa till ett attraktivt pris.

Även Karin Aringer ser att det går att fynda bland objekt från tidigt 1900-tal.

– Analogt, svartvitt fotografi av till exempel fotografer från Tiofoto, Lennart Olson, Gunnar Smoliansky och Sune Jonsson. De har inte höga priser med tanke på kvaliteten och att det oftast är mindre upplagor.

Även intresset för möbler från 1980- och 90-talet av okända formgivare är svagt. Den tidens skinnsoffor och furumöbler säljer inte särskilt bra och detsamma gäller för konst från den perioden berättar Karin Aringer.

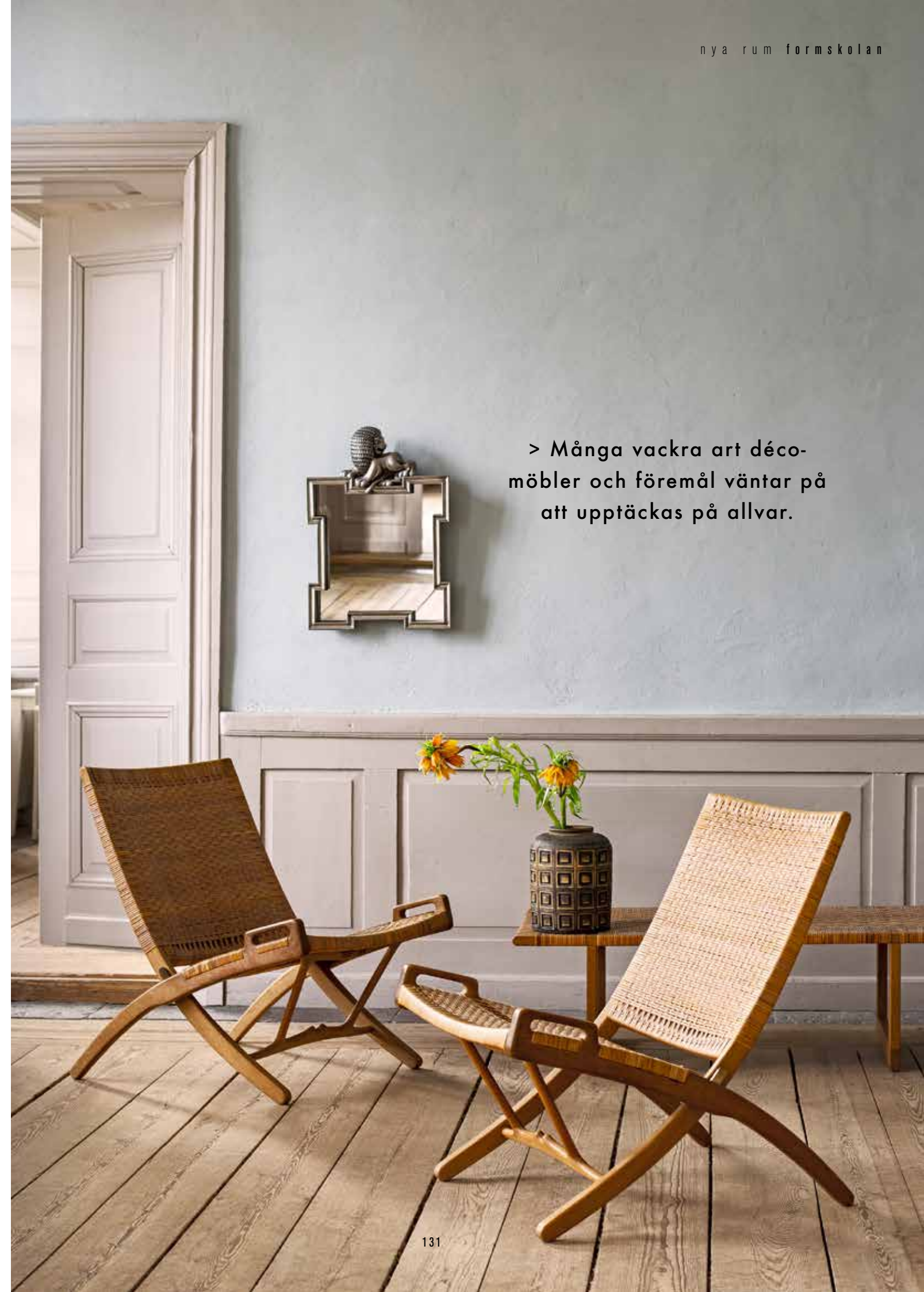
– Priserna är låga just nu för konst från sent 1980- och tidigt 1990-tal, exempelvis Ulrik Samuelson, Björn Wessman, Max Mikael Book och Eva Löfdahl. Där kan man få mycket konst för pengarna.

Prat om trender till trots, märker man på båda auktionshuset att den stora trenden, precis som i resten av inredningsvärlden, är att inte följa trender. Efterfrågan är hög på fler stilar än tidigare och begrepp som "personligt" och "unikt" står i fokus. Eller som Mette Rode Sundström konstaterar:

– Historien bakom en design eller ett konstverk är på väg att bli lika viktig som den världsberömda arkitektens, konstnärens eller designerns namn. Det är uttrycket i kombination med resten av inredningen som är det mest väsentliga. ■

På slagauktionerna är det fortfarande klassiskt, som Josef Frank (skåp t.v.) och dansk 1900-talsdesign som Hans J. Wegner (stolar t.h.), som går bäst, berättar Karin Aringer.

> Många vackra art déco-möbler och föremål väntar på att upptäckas på allvar.